Registratienr. 17.077888

GEMEENTE Schagen

Raadsvoorstel

Raadsvergadering van 20 februari 2018

Behandelaar	E. Zwagerman
Telefoonnr.	0224 – 210515
Domein	Domein Burger en Bestuur
Registratienr.	17.077888
Onderwerp	Informatieverstrekking Gemeenschappelijke Regelingen

Publiekssamenvatting

Vanuit de gemeenteraden is de uitdrukkelijke wens geuit om de informatievoorziening door de gemeenschappelijke regeling te verbeteren en toe te snijden op de rol van de raad.
De notitie "informatievoorziening gemeenschappelijke regelingen" is ter vaststelling aangeboden aan alle gemeenteraden van Noord-Holland Noord.

Gevraagde besluit

de notitie "informatievoorziening gemeenschappelijke regelingen" vast te stellen, wat betekent dat de raad:

1. gemeenschappelijke regelingen waarvoor een openbaar lichaam is ingesteld verzoekt om vanaf 1januari 2019 jaarlijks uiterlijk 1 januari een kadernota met financiële en beleidskaders met de onderwerpen als beschreven in bijlage 1 aan te bieden aan de raden, waarvoor de raden uiterlijk 1maart een zienswijze kunnen afgeven.
2. de notitie "bestuursrapportages" (bijlage 2) vaststelt en als handreiking aanbiedt aan gemeenschappelijke regelingen;
3. de gemeenschappelijke regelingen verzoekt om vanaf 1 maart 2018 uitvoering te geven aan de uitgangspunten voor publicatie van agenda's en bijbehorende stukken voor vergaderingen van het algemeen bestuur (bijlage 3);
4. de uitgangspunten voor werkbezoeken vaststelt (bijlage 4);
5. het onderzoeksvoorstel voor evaluaties van gemeenschappelijke regelingen vaststelt (bijlage 5);
6. de uitgangspunten voor majeure beleidsprocessen van gemeenschappelijke regelingen vaststelt en als handreiking aanbiedt aan gemeenschappelijke regelingen (bijlage 6);
7. het college verzoekt om bij de eerstvolgende wijziging van een gemeenschappelijke regeling de gemeenschappelijke regeling in overeenstemming te brengen met de notitie "informatievoorziening gemeenschappelijke regelingen";
8. de griffier verzoekt om voorstellen te doen over hoe de raad lokaal en/of regionaal de aandacht voor gemeenschappelijke regelingen kan verdelen, rekening houdend met de profielen van de gemeenschappelijke regelingen;

Aanleiding

De presidia van alle gemeenten in Noord-Holland Noord (NHN) hebben medio 2016 ingestemd met het Project informatievoorziening. Dit project heeft als doel om gemeenteraden te ondersteunen bij hun kaderstellende, controlerende en volksvertegenwoordigende rol waar het gaat om gemeenschappelijke regelingen. Er is voor een project op Noord Holland Noord-schaal gekozen, omdat alle gemeenten in NHN deelnemen aan drie gemeenschappelijke regelingen op deze schaal: de Veiligheidsregio, de GGD en de RUD. Daarnaast nemen de NHN-gemeenten deel aan een aantal gemeenschappelijke regelingen op een kleiner schaalniveau.

Belang
Belang van de Gemeenschappelijke regelingen is om de gemeenteraden goed geïnformeerd te houden, en in geval van politieke speerpunten en richtingswijzigingen, deze actief te betrekken. Vanuit de gemeenten is invloed op GR-en een issue. Het rapport Wisselwerking van de ROB geeft aan dat hier een opgave ligt voor alle betrokken omdat iedereen een belang heeft bij goed functionerende GR-en: raden, colleges en besturen/directies van GR-en gezamenlijk.

Centrale vraag
Komen de voorgestelde maatregelen in voldoende mate tegemoet aan de wens vanuit de gemeenteraden om beter geïnformeerd te worden, en kunnen de GR-en dit binnen hun eigen verantwoordelijkheid leveren?

Beoogd maatschappelijk resultaat
De informatievoorziening aan raden inzake gemeenschappelijke regelingen zodanig organiseren dat de raden:
1. niet alleen (gelijk)tijdig geïnformeerd worden, maar ook tijdig in positie worden gebracht om ten aanzien hiervan besluiten te nemen die passen bij de rol van de raad;
2. effectief worden geïnformeerd, d.w.z. passend bij de rol van de raad.

Kaders
Algemene kaders zijn te vinden in de Wet gemeenschappelijke regelingen, Gemeentewet, (regionale) Verordeningen die de betrokken GR-en betreffen. Zie verder de bijlagen, zoals bijlage 3 en 4.

Argumentatie
(Voor een volledige onderbouwing per product van de projectgroep, zie bijlage 1.)

De informatievoorziening aan raden inzake gemeenschappelijke regelingen zodanig organiseren dat de raden:
1. niet alleen (gelijk)tijdig geïnformeerd worden, maar ook tijdig in positie worden gebracht om ten aanzien hiervan besluiten te nemen die passen bij de rol van de raad;
2. effectief worden geïnformeerd, d.w.z. passend bij de rol van de raad.

ad
1. Volgens de huidige werkwijze, nemen raden eenmaal per jaar een besluit over gemeenschappelijke regelingen, namelijk bij de zienswijzeprocedure voor de begroting en jaarrekening (jaarlijks omstreeks juni). Door raden meer "aan de voorkant" de gelegenheid te geven om zich uit te spreken over de uitgangspunten voor de begroting (naar aanleiding van de financiële en beleidskaders die de gemeenschappelijke regelingen moeten leveren volgens de Wet) verbetert de mogelijkheid voor de raden om materieel invloed uit te oefenen op een gemeenschappelijke regeling.

ad
2. In de notitie worden niet alleen voorstellen gedaan die betrekking hebben op schriftelijke informatievoorziening, procedureafspraken en formele besluitvorming (zienswijzeprocedure kadernota, toegankelijk maken stukken algemeen bestuursvergaderingen). Ook worden andere voorstellen gedaan: voorstellen om de betrokkenheid van de raadsleden bij gemeenschappelijke regelingen te faciliteren (werkbezoeken) en procesvoorstellen die gemeenschappelijke regelingen kunnen helpen om in hun werkprocessen zo goed mogelijk aan te sluiten op de rol van de raad (handreikingen voor bestuursrapportages, uitgangspunten voor majeure beleidsprocessen). Ten slotte worden voorstellen gedaan om gemeenschappelijke regelingen te evalueren op het niveau van samenwerkingsdoel-stellingen.

Deze voorstellen, gecombineerd met de verplichting van de colleges om de gemeenteraden actief te informeren over gemeenschappelijke regelingen, maken het voor gemeenteraden mogelijk dat zij beter inhoudelijk betrokken worden bij het werk van de gemeenschappelijke regelingen.

Kanttekeningen

1. om raden kwalitatief goede besluiten te kunnen laten nemen over gemeenschappelijke regelingen, is niet alleen vereist dat gemeenteraden tijdig van goede informatie worden voorzien over de GRen. Dit stelt ook kwantitatieve en kwalitatieve eisen aan de gemeenten. Belangrijk hiervoor is dat de raden en colleges (incl. de rollen die collegeleden spelen in de besturen van gemeenschappelijke regelingen) de informatie die gemeenschappelijke regelingen leveren vertalen en gebruiken op een manier, die past bij de rollen die raden en colleges hebben;
2. uitgangspunt was om uniforme voorstellen voor alle NHN-gemeenten te ontwikkelen, zodat gemeenschappelijke regelingen uniforme verzoeken vanuit de deelnemende gemeenten krijgen. Gemeenschappelijke regelingen verschillen echter sterk in aard en omvang. Dit kan ertoe leiden dat het pakket aan voorstellen voor sommige gemeenschappelijke regelingen als disproportioneel wordt ervaren. De uniformiteit maakt dat ook de wellicht wat minder (politiek) relevante regelingen bij de raden in beeld zijn op gelijke wijze als de "zware" gemeenschappelijke regelingen. Op lokaal niveau bepalen gemeenteraden hoe actief en intensief zij de aangereikte informatie willen gebruiken om hun kaderstellende en controlerende rol te spelen;
3. doel van het project was om de raden niet van meer informatie te voorzien, maar van betere informatie. Het project leidt echter niet tot minder informatie: de (omvangrijke) begrotingen en 5 jaarstukken blijven beschikbaar en de AB-stukken worden toegankelijker. Het (verplicht) aanbieden van de financiële en beleidskaders kan de raad echter helpen met het aanbrengen van focus die past bij de rol van de raad: kaders stellen;
4. de directies onderschrijven de doelstelling om een betere verbinding te maken tussen gemeenschappelijke regelingen en de gemeenteraden. Ook is er overeenstemming over dat dit vereist dat raden van informatie voorzien worden die past bij de rol die de raden hebben. De directies van de gemeenschappelijke regelingen ondersteunen alle voorstellen, met uitzondering van het voorstel inzake de zienswijzeprocedure voor de kadernota. In bijlage 1A worden reacties gegeven op de kanttekeningen die de directies maken. Deze kanttekeningen zijn afgewogen tegen het belang van de raad om effectief te kunnen sturen, zowel in koersbevestigende zin (de kadernota heeft immers als basis de komende jaarschijf uit de meerjarenbegroting) als in bijsturende zin (zodat vanuit het politiek bestuur nieuwe elementen kunnen worden toegevoegd). Gezien het belang voor de raad om zijn kaderstellende rol goed in te kunnen vullen, is het voorstel om een zienswijzeprocedure te laten gelden voor de kadernota gehandhaafd.

Maatschappelijk draagvlak

Er is heel nadrukkelijk ingezet op samenwerking en draagvlak door de projectgroep. Maatregelen zijn in conceptvorm diverse keren met de GR-en besproken op draagvlak en haalbaarheid en zijn nadien aangepast om de GR-en tegemoet te komen. Zie ook bijlage 1, de notitie.

Financiële consequenties

Er komt een extra zienswijzeprocedure (voor de kadernota). Dit vereist ambtelijke inzet. Echter, omdat het gaat om een accentverschuiving (van een formele zienswijzeprocedure voor begroting en rekening naar een materiële zienswijzeprocedure voor de kadernota) zijn de effecten beperkt.

Communicatie van het besluit

Nadat de gemeenteraden in NHN overeenkomstig hebben besloten, worden de GR'en geïn

Realisatie van het besluit

Voor de uitvoering van het besluit is nodig dat griffiers in NHN uitvoeringsafspraken met de gemeenschappelijke regelingen en de colleges maken. De griffiers zullen daarbij regionaal samenwerken.

Gelet op het vorenstaande, stellen wij u voor bijgaand besluit vast te stellen.

Het presidium van de gemeente Schagen,

de griffier,	de voorzitter van het presidium
mevrouw E. Zwagerman	mevrouw M. van Kampen-Nouwen

Gepubliceerde bijlagen:

Bijlage 1:	Notitie informatievoorziening gemeenschappelijke regelingen (GR-en)
Bijlage 2:	Samenvatting verbeteren informatievoorziening door GR-en aan de raden
Bijlage 3:	Infografic
Bijlage 4:	Rapport ROB 'Wisselwerking' van december 2015